

Kajs afskedstale til 9.a – 20. juni 1984

At snakke havde I alle lært, før I kom i skole. Nogle af jer havde måske også lært bogstaver og tal, men det er sjældent, at nogen kan læse, før de bliver undervist.

Nu kan I alle læse og skrive, så I kan meddele og modtage tanker og besked.

Vi tænker i ord og sætninger, derfor jo flere ord vi kender des bedre er vi i stand til at tænke og forstå, hvad der bliver sagt af dem, som bruger mange ord.

At læsning giver mulighed for mange rige oplevelser, har nogle af jer i al fald opdaget.

I historie har vi bl.a. set, hvor meget mere besværligt livet har været før i tiden, men de havde ikke al verdens problemer så tæt inde på livet, som vi har.

Aldrig har så mange haft det så godt materielt, som vi har det i vores rige del af verden.

Det ved vi også fra geografi, hvor vi har kunnet lægge mærke til, at mennesker andre steder er anderledes, fordi de har det anderledes.

I biologi har vi vel undret os over mangfoldigheden af livsformer, hvor vi selv indtager den højeste form for intelligens efter vores egen bedømmelse.

Vi har undret os over den ens opbygning fra de mindste atomer til det store solsystem.

Livet er en forunderlig række kemiske processer – det er tanker også – og vi ved, hvor pludselig det kan afbrydes og alt er slut.

Derfor lad os bruge det godt, mens vi har det. I ved, at jeg ikke kan lide udtrykket: at slå tiden ihjel, som om vi havde for meget af den.

Vi har haft kristendomsundervisning, og hvad enten vi tror, at Kristus er Guds søn, eller ej, så er vore ideer om godt og ondt, rigtigt og forkert skabt af 1000 års kristen opdragelse.

Vi kan nok i samtidsorientering konstatere, at det ikke er så nemt for mennesker at efterleve de kristne befalinger. Vores tredjedel af verden er i dag et herrefolk, der ikke behandler de underudviklede to tredjedele bedre end herremændene før i tiden behandlede deres svagere stillede medmennesker.

Afstanden i rejsetid er i dag ikke større til andre steder på kloden, end den for få hundrede år siden var fra slottet til de yderste husmænd.

Et gammelt latinsk ordsprog siger: Enhver er sin egen lykkes smed.

Det kan man godt sige gælder for de unge, de rige og de stærke, ja, bare man er én af delene, kan man måske "smede sin egen lykke", men er man enten gammel, fattig eller svag, er man meget afhængig af andre, derfor er jeg bange for egoismen, som synes at blomstre op i en tid, hvor flertallet af os her i landet har mere end mindretallet.

Da flertallet var fattigt, kunne folkestyret bruges til at skaffe de mange bedre levevilkår, men nu kniber det med fællesfølelsen, solidariteten.

I næste alle samfund er det en god leveregel: at være mod andre, som man ønsker de skal være mod én selv. Fra fransk kender jeg en sætning, der lyder: For at forstå hinanden er der ikke noget så godt, som at elske hinanden.

Når vores samarbejde gennem 9 år har været så godt, skyldes det, tror jeg, at vi kan lide hinanden. Vel kan vi gøre ting, som andre ikke synes om, men som Svend Heinild sagde på et møde her på skolen sidste år: Kærlighed er de varme følelser, som man har for et menneske, selv om det gør ting, man ikke bryder sig om.

Med ønsket om fred på jorden, vil jeg slutte med en stor tak for ca. 4060 timer sammen med de fleste af jer gennem 9 år. - Kaj